

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XXIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

ftiani nominis sœuissimo osore & persequutore, qui etiam vxorem cæsi principis sibi deuinxit, quo populo fieret commendator. Administrabat tum archiepiscopatum Hamburgensem, iam verò Bremensem (perierat enim iam tunc titulus Hamburgensis, omissus ab archiepiscopis, postquam in Dania & Suedia constitutis à summo pontifice metropolitanis, legationis honor, qui titulo Hamburgensi inhæserat, finem habuit) Adelbero, inquam, tum archiepiscopus erat Bremensis, qui prouinciam suam Transalbianam visitans, peruenit in Meldorf Thietmariae, ibique adiutus & interpellatus ab Holsatis, quam sancte rogatur, ut diuini verbi prædicatorem illis immittat, locum idoneum commanendi præferentes in Swippendorpe, deinde Faldera, demùm Nouum monasterium vocatum.

CAPVT XXIX.

Vicelinus erat vir Deo deuotus, natus de Quernhamelen Saxonie: mansit aliquandiu in Euersteen cum matre Conradi comitis ad instituendos & erudiendos filios: Inuidet illi sacerdos, quod apud dominam pro humilitate & virtute videretur multis acceptior, & ab illo interpellatur, proposito versu ex Achilleide Statij: illoque obmutescente, sequutus sacerdos increpauit, quid præsumeret docere, qui ipse nibil didicisset. Vicelinus pudore correptus, vertit illum in occasionem acrioris studij: nam profectus Padburnam, sub magistro qui ibi literas profiteretur, vigilanter impendit operam vt eruditetur: Evidem pro illa etate necdū crebrescentibus per Christianū orbē vniuersalibus illis literarū gymnasys, apud ecclēsias cathedrales magistri habebātur: q̄ singulari diligentia nō modò

rudimentis, sed etiam altioribus doctrinis incumberent. Profecit autem Vicelinus non tam lectione quam oratione. Quantum enim incumbebat literis, tantum alternantibus horis in religione per deuotionem crescebat: Sanctorum exempla sibi vitaq; præsidio semper invocabat, præcipue deuotus diuno patri Nicolao, in cuius festiuitate dum socios ad ecclesiam inuitasset, audita est vox concinentium angelorum: Beatus Nicolaus ita triumphopotitus. Vocatus aut ad ecclesiam Bremensem; ibi, quod didicit, docere coepit, ut magistri sui coadiutor in erudienda se minoribus fieret: Deinde in Francia peregrinatus, ibi quoq; vt doctior esset, doctiores audiuit: Inde verò regressus, Magdeburgum se contulit ad Nortbertum archiepiscopum: à quo ad Alberonem rediit Bremensem. Non est visum satis ardentissimo homini docere Christianos: Altius ministerium cogitauit in obsequio Christi: Nam Rodulphum Hildesensem, & Ludolphum Verensem, canonicos adscitos socios desumpxit in peregrinationem pro Christo: contuleruntq; se in gentem Vandalarum, quæ vicina Saxonie scèpè quidem recipit verbum Dei, sed statim reiecit. Adierunt verò in veteri Lubica Henricum eius gentis principem, virum Christianum: sed qui nouo principatu populum, noua religione noluit exasperare: rogantes, ut eius permisso verbum Dei prædicarent: non negabat ille, quod sua sponte fieri semper optabat. Habuit igitur eos magno & honorato apud se loco, permittens illis ecclesiastam suam quam frequenterabat. Illi ergo instituto operi, quam diligenter seruerunt, & vbi miserante Deo rem in suis manibus crescernebant, petita ad tempus venia, de rebus suis acturi, revertuntur in Saxoniam: ut indè liberius officio & sacra instarent ministerio. Redeuntes autem in id ipsum, repe-

rerunt Henricum emigrasse, filios autem illius adolescentiores minus intendere religioni, magis autem tutando inuigilare principatui. Sed ut dicere cœpimus, cum Adalbero archiepiscopus in Meldorp prouincia suam descendaret, & cum eo Vicelinus, homines de Faldera, diuini verbi prædicatorē sibi ab episcopo donari rogabant: sciens archiepiscopus seruens in opere Dei Vicelini propositum, illis ipsum assignauit, & attentius hominem commendauit: Cuidam autem Marcrado viro primario archiepiscopus imposuit præcipuam curā prædicatoris: Illi profecti, alacres in sua redierunt. Prædicauit autem instanter, & ad frugem vita melioris iam quidem Christianos, sed frigescentes, perduxit. Audientes autem profectum eius prioris legationis socij, adiunctis sibi alijs, Vicelinum denud adierunt: vt eidem lucro animarum vigilantiū intenderent: Respexere autem in Vandaliā prioris operis prouincia suam, vt iactū semen Deo fructificaret: sed ita turbida fuere tempora, vt nihil inde speraretur. Nam Kanutus unus ex Hērici principis filijs, in Lutkenborg tū cæsus ferebatur: vnde omnis prouincia in motū excitata, ad arma concurrit. Zuenteploch frater eius cædis consciens persequutus, vocatis ad arma vicinis cū Adolpho Holsatis, contendit in Obotritos: obseditq; vrbē, quæ ðverle dicebatur. Qua in potestatem redacta, ausus est progredi. Animos faciebat maiorum in populo fauor auitæ recordationis memoria: sed & fortium virorum qui secum erant fida pectora: Adolphus enim cum Holsatis aderat: processit autem ad urbem Kißin: Non sat is explicat antiquitas, quo sit sita loco: an ad ripam ðvernoniæ fluminis, non longè supra Rostockium in colle: Extat hodiè ibi eius nominis villa: & est verisimile, priusquam in loco suo Rostockium

conualeſceret, viguisse illud oppidum : quomodo supra
Dwismariam diu floruit ingens ciuitas Mekelenborg, un-
dè principibus remansit titulus vſq; ad nos: Vrbis autem
per exigua ſunt vestigia, cùm tamen eccleſias & aliquot
habuerit monaſteria : quod in Dwandalia commemor-
uimus : Nunc quod ad Holsatiam pertinet, hanc expe-
ditionem attigimus, cui aderat primus Adolphus: vt quid
illi rerum fuerit in prouincia, cùm primū intraret, in-
telligamus. Vixit autem hic Adolphus vſque ad septi-
mum annum Imperij sub Lothario, hoc eſt, per annos
XVII. in Holsatia, moriensq; filium reliquit Adol-
phum : nam alter ex filijs Hartungus in expeditio-
ne militari ſub rege Romanorum ecedit in Bohemia.
Nunc interpoſita huīus comitis mentione de Holsatia,
ad Henricum Romanorum regem, à quo digreſſum
reuertamur.

CAPVT XXX.

Annus erat poſt mille ac centum septimus, cùm
Henricus Natale Domini Ratiſpona celebrauit,
præſentibus legatis ſedis apostolicae domini Paschali:
cuius aduentum aliquandiu apud Auguſtam Vindelicorū,
nunc Sueuorū, Henricus expectauit. Ille verò ſue-
rum conſilijs proteruiam, vt illi vocabant, Teutonicorum
declinans, maximè propter ſeditiosum quendam tumul-
tum, qui ſibi Verona manenti dudum occurrerat, ſug-
gerentibus quibusdam, quod non facilē Teutonicorum
natio decretum illud recipiat, quod quamlibet ecclieſia-
ſticā inueſtiturā de manibus laicis vetat accipere: necno
& animoſum cor regis adolescētiſ, quod nōdūm poniſſa
dominico iugo ſit habile: Hac, inquam, multaq; id genus
percepta, vir Dei conſiderans, necdūm ſibi oſtium Ger-
manicis in regionibus apertū eſſe cū gemitu pronunciāt,

pt.